

Po Jugoslaviji

Izpopolnjena vlada. Za ministra brez listnice je bil postavljen dr. Fran Kulovec, minister v pokoju in senator; za prosvetnega ministra dr. Miha Krek, minister brez listnice in zastopnik prosvetnega ministra.

Sklad za prehrano siromakov. Kmetijski minister bo razpolagal za bodoče s posebnim skladom za prehrano siromakov. Ta sklad se bo osnoval iz količine moke, ki je bila pridelana proti predpisom uredbe za preskrbo prebivalstva s kruhom in se je pozneje prodala. Moka iz tega sklada ali fonda se bo dajala brezplačno ljudskim in dežanskim kuhinjam, društvom in drugim organizacijam, ki skrbijo za prehrano siromakov.

Slovenski obrtniki dobili svojo zbornico. Trgovska in obrtna zbornica v Ljubljani posluje že 90 let. S prihodom Jugoslavije se je leta 1918. razširila področje ljubljanske Trgovske in obrtne zbornice na vso Slovenijo in predvsem še na Štajersko, Koroško in Prekmurje. Tako je ostalo do 9. marca 1932, ko je stopil v veljavo novi obrtni zakon in je prenehalo delovanje ljubljanske zbornice na osnovi stare zakonodaje. Kljub novemu zakonu je ostala omenjena zbornica še vedno skupna. Bila je zbornica za trgovino, obrt in industrijo s posebnim gostinskim odsekom. V skupno zbornico včlanjeno obrtništvo je zahtevalo samo-

stojno zbornico. Ker pa vodstvo skupne zbornice ni pristalo na odcepitev in osamosvojitve obrtniške skupine, je bil avgusta 1940 razpuščen zbornični svet in postavljen za vso zbornico komisar. Ko se je izjavila večina (nad 80) obrtnih združenj za samostojno obrtno zbornico, je bila te dni izdana ministrska uredba o ustanovitvi samostojne obrtne zbornice v Ljubljani, ki bo delovala za celotno dravsko banovino. V novi zbornici bodo včlanjeni vsi rokodelski in proizvajalski obrti, ki niso posebnega industrijskega značaja. V kratkem bo postavljen začasni zbornični svet. Tega bodo tvorili predsednik, podpredsednik in en svetovalec. Novi zbornični svet bo izdal pravila nove zbornice in bo vodil tudi tekoče posle.

»Kmetijski lista« ni nič zadovoljen z razvojem političnih prilik v naši državi. V svoji številki z dne 22. januarja izdaja tudi svoje veliko nerazpoloženje do sedanje politike Hrvatske seljačke stranke, ki da je krenila na stranpota, katere ne vodijo do uresničenja Radičevih načrtov. Kdaj pa bi ta »stranpota« postala prava pota? Ko in kadar bi bivšo samostojno kmetijsko stranko, ki je bistveni del JNS, dovedla v vlado. Vsa pota vodijo v Rim, pravi znani pregovor. Za JNSarje pa so samo tista pota predmet zanimanja, ki vodijo do udeležbe v vladi.

Občni zbor Kmečke zveze ob svoji petletnici

Kmečka zveza, ki je največja slovenska organizacija, je imela zadnjo nedeljo ob svoji petletnici občni zbor v Ljubljani. Ob tej priliki je bilo ugotovljeno, da šteje KZ 80.000 članov v 328 krajevnih organizacijah.

Z občnega zbora sta bili poslani vdanostni brzojavki kralju in knezu namestniku Pavlu, brzojavni pozdravi pa ministrskemu predsedniku Cvetkoviču, prosvetnemu ministru dr. Kreku in našemu škofu dr. Iv. Tomažiču.

Zbor je otvoril predsednik KZ, senator Brodar, ki je pozdravil odlične navzoče osebnosti: bana dr. Natlačena, ljubljanskega škofa dr. Rožmana, bivšega ministra Snoja, številne bivše slovenske poslance in delegate KZ.

Sledilo je poročilo predsedstva o delu KZ v l. 1940. Iz tega posnemamo, da je KZ kot najmočnejša organizacija priredila nad 100 kmetijskih tečajev, dva voditeljska tečaja Mladinske KZ ter veliko odborniških tečajev in kmečki tabor KZ v Murski Soboti 5. maja.

Od zveze je bilo v minulem letu poslanih nad 10.000 pravnih in davčnih nasvetov.

Denarni promet organizacije je znašal dva milijona 328.793 din. Zaradi izrednih razmer in nerednega plačevanja članarine izkazuje denarno poslovanje nekaj izgube.

Za poročilo predsedstva je bil podan pregled dela in nalog Mladinske KZ. Med tem poročilom, katerega je podal g. Puš, je posestil zbor burno pozdravljen g. minister in naslednik dr. Korošca dr. Fr. Kulovec. Zahvalil se je za tople sprejem ter pozdravil številne

Novice iz domačih krajev

Novi častni doktor ljubljanskega vseučilišča. Senat ljubljanskega vseučilišča je 24. januarja potrdil sklep sveta pravne visoke šole, da se podeli g. Ivanu Hribarju, bivšemu ljubljanskemu županu, izrednemu poslaniku ter pokrajinskemu namestniku častni doktorat prava za zasluge, ki si jih je pridobil za ustanovitev ljubljanskega vseučilišča.

Pazite pri
BATERIJAH
na znamko
CROATIA

kmečke sodelavce in posebno omenil, da pogreša med zborovalci moža, ki je bil vedno navzgor, kadar je dajala KZ obračun o svojem delu. Ta mož je naš pokojni voditelj dr. A. Korošec. G. dr. Kulovec je položil zboru na srce, da se bomo vsi Slovenci pokojnemu voditelju oddolžili, ako bomo delali z vsemi silami za slovenski narod in bomo ostali zvesti narodu, državi, kralju in kraljevski hiši. Govornik je še čestital KZ k petletnici in ji želel še večji uspeh.

Navdušeno sprejetim besedam g. dr. Kulovca je sledilo poročilo vodstva ženske KZ, ki ga je podala Frančiška Brodarjeva.

Na občnem zboru je bilo sklenjeno, da se bo odslej pobirala članarina v znesku 10 din od hiše do hiše. Nadaljnja sklepa sta bila izvolitev ministra dr. Kulovca in bana dr. Natlačena za častna člana in določitev letošnjega kmečkega tabora v Novem mestu.

Po slučajnostih je bil izvoljen naslednji glavni odbor: načelnik Brodar Janez, podnačelniki: V. Špindler, I. Štrcin, Fr. Prelog, blagajnik inž. Muri, tajnik Voršič, vodja MKZ Lud. Puš, voditeljica ŽKZ Frančiška Brodar.

Kakor hitro je bil zaključen zbor, so se podali vsi delegati na grob pokojnega voditelja dr. A. Korošca, kjer so poslušali odkritih glav žalostinko, katero je zapel pevski zbor »Ljubljana« in pa kratek govor predsednika Brodarja, v katerem je obljubil v imenu vseh navzočih rajnemu voditelju zvestobo.

Sledila je še ena žalostinka, nakar so se poslovili delegati od groba nezabnega voditelja s pobožno molitvijo.

Podkrajški Judež

Povest iz domačih hribov

»Bog varuj!« se je Jerulja prestrašila. »Tako nisem mislila. Ne, ne, jaz sem le plevel, kopriva, trpotek, rman. Pa Bog le gleda tudi name... Čakaj, dala ti bom jajca pa mi jih ne bo treba čez hrib nositi.«

»Če jajce ne boš imela, ti vendar ni treba v mesto.«

»V mesto grem le mimogrede. Moram na božjo pot k Mariji v Trnje. Mariji se moram zahvaliti.«

»Kaj, ob takem času greš k Mariji v Trnje? Saj je strašno daleč tja.«

»Tako strašno daleč tudi ni. V Lurd je desetkrat tako daleč... Jaz pa moram v Trnje, moram se Mariji zahvaliti — zaradi poba, veš, zaradi Tonča.«

»Kaj, zaradi Judeža?«

»Nikar mu, Julka, ne rekaj tako! Nima rad, če mu kdo tako reče.«

»Saj ne čuje.«

»O človeku je zmeraj treba tako govoriti, kakor da te čuje. Potem se nikoli ni treba bati, da bi koga obrekovala in opravičala.«

»No!... Pa povej, zakaj moraš v Trnje? Zakaj se moraš zahvaliti?«

»Zaradi poba, saj sem ti rekla. Veš, čisto spremenil se je. Za angelsko nedeljo je šel k spovedi, v soboto na

4 večer je bil, dolgo ga ni bilo od spovednice. Odtistegamal pa je ves drug. Nikoli mi ne reče hude besede, dober je in se mi za vsako reč zahvali. Vsak večer moli z menoj rožni venec, jutraj pa sam moli. V cerkev gre vsake nedeljo in navadno dvakrat: k prvi maši in k večernicam.«

»Ja Jerulja, če pa greš zdaj zdoma in ga samega pustiš, ti bo na molitev spet pozabil.«

»Ne, ne, obljubil mi je, da molitve ne bo pustil, in če on kaj obljubi, to tudi res drži. Dober, dober pob je.«

»Ko bi bila jaz kakor ti, jaz bi romanje vendarle pustila in bi ostala doma. Če bo ta — ta — ta tvoj pob tako čisto sam doma, se bo vsega naveličal. Mlad človek ne sme biti sam.«

»Saj mu ne more biti dolgčas. Saj ima vsak dan delo in dela ko črna živina. Najprej ga nobeden ni hotel vzeti, ker je vsak mislil, da ne zna delati. Kar pa je pri Končniku tako dobro opravil, se kar tepejo zanj. Tako močen ni v celi fari nihče, kakor je Tonč, zna pa tudi vse, kar v roko prime, četudi se ni učil. Na moji bajti je bila streha že čisto drobna pa jo je popravil, da je ko nova. Za vsako delo je ročen; zato bi ga vsi gospodarji radi. Pa bo pri Stanetu ostal, Stane dobro plača.«

»Koliko pa mu da?«

»Dvajset dinarjev na dan pa hrano.«

»No, Bog ve koliko to ni.«

Nov obrambni zid Nemčijo na zapadu. Kakor poroča nemški tisk, je Nemčija po štirimesečnem neprestanem delu zgradila »drugo Siegfriedovo črto« ali »drugi zapadni obrambni zid«, to je verigo utrd in težkih baterij na celinski obali nasproti Angliji. Dela so že malone dokončana, ostalo bo samo še nekaj delavcev, da izvedejo zadnja dela na mogočnih baterijskih položajih. Nova nemška obrambna črta se razlikuje od prve črte bistveno v tem, da ni obrambnega, temveč napadalnega značaja. Poleg topniških baterij na obrežnih sipinah so uređili močan pas protiletalskih baterij, ki naj težke topove in celno sploh branijo pred angleškimi bombniki. V notranjosti so letališča.